

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

5. května 2022 *

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2014/59/EU – Řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků – Obecné zásady – Článek 34 odst. 1 – Rekapitalizace z vnitřních zdrojů – Účinky – Článek 53 odst. 1 a 3 – Odpis kapitálových nástrojů – Článek 60 odst. 2 první pododstavec písm. b) a c) – Články 73 až 75 – Ochrana práv akcionářů a věřitelů – Směrnice 2003/71/ES – Prospekt zveřejňovaný při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování – Článek 6 – Nesprávná informace v prospektu – Žaloba na náhradu škody podaná po přijetí rozhodnutí o řešení krize – Žaloba na prohlášení neplatnosti smlouvy o nabytí akcií podaná proti univerzálnímu právnímu nástupci úvěrové instituce, jež je předmětem rozhodnutí o řešení krize“

Ve věci C-410/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Audiencia Provincial de A Coruña (provinční soud v La Coruña, Španělsko) ze dne 28. července 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 2. září 2020, v řízení

Banco Santander SA

proti

J. A. C.,

M. C. P. R.,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Jürimäe, předsedkyně senátu, N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra (zpravodaj) a M. Gavalec, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Banco Santander SA J. M. Rodríguez Cárcamem a A. M. Rodríguez Conde, abogados,

* Jednací jazyk: španělština.

- za J. A. C. a M. C. P. R. C. Camba Méndez, procuradora, a X. A. Pérez-Lema Lópezem, abogado,
- za španělskou vládu původně J. Rodríguez de la Rúa Puigem, jakož i A. Gavela Llopis a S. Centeno Huerta, poté J. Rodríguez de la Rúa Puigem a A. Gavela Llopis, jako zmocněnci,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato,
- za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a J. Cunha Marquesem, jakož i P. Barros da Costa a S. Jaulino, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi původně D. Triantafyllouem, A. Nijenhuisem a J. Rius Riuem, jakož i A. Steiblytė, poté D. Triantafyllouem a A. Nijenhuisem, jakož i A. Steiblytė, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 2. prosince 2021,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 34 odst. 1 písm. a), čl. 53 odst. 1 a 3, jakož i čl. 60 odst. 2 prvního pododstavce písm. b) a c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. 2014, L 173, s. 190).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Banco Santander SA, jakožto právní nástupkyní společnosti Banco Popular Español SA (dále jen „Banco Popular“), a J. A. C. a M. C. P. R., dvěma investory, ve věci občanskoprávní odpovědnosti společnosti Banco Santander z důvodu informací uvedených v prospektu vydaném podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování, a o změně směrnice 2001/34/ES (Úř. věst. 2003, L 345, s. 64; Zvl. vyd. 06/06, s. 356), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/11/ES ze dne 11. března 2008 (Úř. věst. 2008, L 76, s. 37) (dále jen „směrnice 2003/71“), na jehož základě tito investoři upsali akcie Banco Popular.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2003/71

- 3 Směrnice 2003/71 byla s účinkem ke dni 21. července 2019 zrušena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129 ze dne 14. června 2017 o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu (Úř. věst. 2017, L 168, s. 12). V době sporu v původním řízení však byla ustanovení směrnice 2003/71 stále platná.
- 4 V bodě 18 odůvodnění této směrnice se uvádělo:
- „Poskytnutí úplných informací týkajících se cenných papírů a emitentů těchto cenných papírů podporuje spolu s pravidly pro chování podniku ochranu investorů. Kromě toho jsou tyto údaje účinným prostředkem zvyšování důvěry v cenné papíry, a tím přispívají k řádnému fungování a rozvoji trhů cenných papírů. Vhodným způsobem pro zpřístupnění těchto údajů veřejnosti je zveřejnění prospektu.“
- 5 Článek 6 uvedené směrnice, nadepsaný „Odpovědnost spojená s prospektem“, stanovil:
- „1. Členské státy zajistí, aby odpovědnost za údaje uvedené v prospektu nesl alespoň emitent nebo jeho správní, řídicí či dozorové orgány, předkladatel nabídky nebo osoba, která žádá o přijetí k obchodování na regulovaném trhu, nebo ručitel. Odpovědné osoby jsou jasně určeny v prospektu jménem a funkcí nebo v případě právnických osob jménem a sídlem; prospekt musí rovněž obsahovat jejich prohlášení, že podle jejich nejlepšího vědomí jsou údaje obsažené v prospektu [...] správné a že v něm nebyly zamlčeny žádné skutečnosti, které by mohly změnit význam prospektu.
2. Členské státy zajistí, aby se jejich právní a správní předpisy týkající se občanskoprávní odpovědnosti vztahovaly na osoby odpovědné za údaje uvedené v prospektu.
- [...]“

Směrnice 2014/59

- 6 Body 45, 49, 51 a 120 odůvodnění směrnice 2014/59 uvádějí:
- „(45) S cílem zabránit morálnímu hazardu by instituce v selhání měla mít možnost trh opustit bez ohledu na svou velikost a provázanost na ostatní subjekty a bez narušení systému. Instituce v selhání by v zásadě měla být likvidována v běžném úpadkovém řízení. Likvidace v běžném úpadkovém řízení by však mohla ohrozit finanční stabilitu, přerušit poskytování zásadních funkcí a ovlivnit ochranu vkladatelů. V takovém případě je velmi pravděpodobné, že existuje veřejný zájem na zavedení režimu řešení krize v instituci a na použití nástrojů k řešení krize spíše než využití běžných úpadkových řízení. [...]
- [...]

- (49) Omezení práv akcionářů a věřitelů by měla být v souladu s článkem 52 Listiny [základních práv Evropské unie]. Nástroje k řešení krize by proto měly být použity pouze na instituce, jež jsou v selhání nebo jejichž selhání je pravděpodobné, a pouze pokud je to nezbytné ke splnění cíle finanční stability v obecném zájmu. Nástroje k řešení krize by se zejména měly použít, pokud instituci nelze likvidovat v běžném úpadkovém řízení, aniž by byl destabilizován finanční systém, pokud jsou tato opatření nezbytná k zajištění rychlého převodu a kontinuity systémově významných funkcí a pokud neexistuje přiměřená vyhlídka případného alternativního soukromého řešení, včetně zvýšení kapitálu stávajícími akcionáři nebo jakoukoli třetí stranou, jež by postačovalo k obnovení plné životaschopnosti instituce. [...]

[...]

- (51) Na ochranu práva akcionářů a věřitelů by měly být stanoveny jasné povinnosti ohledně ocenění aktiv a závazků instituce v režimu řešení krize a v případech, kdy je to vyžadováno touto směrnicí, ohledně ocenění zacházení, jehož by se akcionářům a věřitelům dostalo, pokud by instituce byla likvidována v běžném úpadkovém řízení. Mělo by být možné zahájit takové ocenění již ve fázi včasného zásahu. Před přijetím jakýchkoli opatření k řešení krize by mělo být provedeno spravedlivé a realistické ocenění aktiv a závazků instituce. Takové ocenění by mělo podléhat soudnímu přezkumu pouze společně s rozhodnutím o řešení krize. Dále by v případech, kdy je to vyžadováno touto směrnicí, mělo být po použití nástrojů k řešení krize provedeno následné srovnání mezi zacházením, jehož se akcionářům a věřitelům skutečně dostalo, a zacházením, jehož by se jim dostalo v běžném úpadkovém řízení. Pokud je zjištěno, že úhrada pohledávek akcionářů a věřitelů nebo náhrada za ně byla nižší než částka, kterou by získali v běžném úpadkovém řízení, měli by mít v případech, kdy je to vyžadováno touto směrnicí, nárok na úhradu rozdílu. Dále by v případech, kdy je to vyžadováno touto směrnicí, mělo být po použití nástrojů k řešení krize provedeno následné srovnání mezi zacházením, jehož se akcionářům a věřitelům skutečně dostalo, a zacházením, jehož by se jim dostalo v běžném úpadkovém řízení. [...]

[...]

- (120) Směrnice Unie týkající se práva společností obsahují závazná pravidla ochrany akcionářů a věřitelů institucí spadajících do oblasti působnosti těchto směrnic. V situaci, kdy orgány příslušné k řešení krize potřebují jednat rychle, mohou uvedená pravidla bránit přijetí účinných opatření, použití nástrojů a výkonů pravomocí pro řešení krize orgány příslušnými k řešení krize, a tato směrnice by tedy měla stanovit vhodné odchylky. V zájmu zajištění nejvyšší možné úrovně právní jistoty pro zúčastněné strany by tyto odchylky měly být jasné a úzce vymezené a měly by se použít pouze ve veřejném zájmu, a jsou-li překročeny prahové podmínky pro řešení krize. [...]"

7 Článek 2 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

47. „běžným úpadkovým řízením“ kolektivní úpadkové řízení, které zahrnuje částečný nebo úplný odprodej majetku dlužníka a jmenování likvidátora nebo správce, běžně použitelné na instituce podle vnitrostátního práva, ať už specifické pro uvedené instituce nebo obecně použitelné na jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobu;

[...]

57. „nástrojem rekapitalizace z vnitřních zdrojů“ mechanismus, kterým orgán příslušný k řešení krize v souladu s článkem 43 vykonává pravomoci k odpisu a konverzi závazků instituce v režimu řešení krize;

[...]

62. „akcionáři“ akcionáři nebo držitelé jiných nástrojů účasti;

[...]

76. „dotčeným věřitelem“ věřitel, jehož pohledávka souvisí se závazkem, jenž je snížen nebo konvertován na akcie nebo jiné nástroje účasti v důsledku výkonu pravomoci k odpisu či konverzi v souladu s použitím nástroje rekapitalizace z vnitřních zdrojů;

[...]“

8 Článek 34 uvedené směrnice, nadepsaný „Obecné zásady řešení krize“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby orgány příslušné k řešení krize při používání nástrojů k řešení krize a při výkonu pravomocí k řešení krize přijaly veškerá vhodná opatření s cílem zajistit, aby byla opatření k řešení krize přijímána v souladu s těmito zásadami:

a) nejprve nesou ztráty akcionáři instituce v režimu řešení krize;

b) po akcionářích nesou ztráty věřitelé instituce v režimu řešení krize v souladu s pořadím priority jejich pohledávek v běžném úpadkovém řízení, není-li v této směrnici výslovně stanoveno jinak;

[...]

g) žádnému věřiteli nevzniknou větší ztráty, než jaké by mu vznikly, pokud by instituce nebo subjekt uvedený v čl. 1 odst. 1 písm. b), c) nebo d) byly likvidovány v běžném úpadkovém řízení v souladu se zárukami uvedenými v člácích 73 až 75;

[...]“

9 Článek 53 téže směrnice, nadepsaný „Účinnost rekapitalizace“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby tam, kde orgán příslušný k řešení krize vykonává pravomoc uvedenou v čl. 63 odst. 1 písm. e) až j) a v čl. 59 odst. 2, bylo snížení jistiny nebo splatné neuhrazené částky, konverze nebo zrušení pro instituci v režimu řešení krize a dotčené věřitele a akcionáře účinné a ihned závazné.

[...]

3. Pokud orgán příslušný k řešení krize na základě pravomoci uvedené v čl. 63 odst. 1 písm. e) sníží jistinu závazku nebo splatnou neuhrazenou částku ve vztahu k závazku na nulu, považují se uvedený závazek a veškeré povinnosti nebo pohledávky vzniklé v souvislosti s ním, jež neexistovaly v době výkonu pravomoci, pro všechny účely za uhrazené a v žádném následujícím řízení v souvislosti s institucí v režimu řešení krize nebo jakýmkoli nástupnickým subjektem v jakékoli následné likvidaci nejsou přípustné.

[...]“

- 10 Článek 60 směrnice 2014/59, nadepsaný „Ustanovení upravující odepisování nebo konverzi kapitálových nástrojů“, v odst. 2 prvním pododstavci písm. b) a c) stanoví:

„Pokud se jistina příslušných kapitálových nástrojů odepíše:

[...]

b) vůči držiteli příslušného kapitálového nástroje nezůstává na základě částky nástroje, která byla odepsána, nebo v souvislosti s ní žádný závazek, s výjimkou jakéhokoli již vzniklého závazku a závazku k náhradě škody, jenž může vzniknout v důsledku napadení zákonnosti výkonu pravomoci k odpisu;

c) žádnému držiteli příslušných kapitálových nástrojů není vyplacena jiná náhrada než v souladu s odstavcem 3.“

- 11 Článek 73 této směrnice, nadepsaný „Zacházení s akcionáři a věřiteli v případě částečných převodů a použití nástroje rekapitalizace z vnitřních zdrojů“, v písmenu b) stanoví, že „[č]lenské státy zajistí, aby [...] zejména pro účely článku 75 [...] pokud orgány příslušné k řešení krize použijí nástroj rekapitalizace z vnitřních zdrojů, nevznikly akcionářům a věřitelům, jejichž pohledávky byly odepsány nebo konvertovány na kapitál, větší ztráty, než jaké by jim vznikly, kdyby byla instituce v režimu řešení krize likvidována v běžném úpadkovém řízení“.

- 12 Článek 74 uvedené směrnice, nadepsaný „Oceňování rozdílu v zacházení“, v odstavci 1 stanoví:

„Aby se vyhodnotilo, zda by se akcionářům a věřitelům dostalo lepšího zacházení, pokud by instituce v režimu řešení krize vstoupila do běžného úpadkového řízení, mimo jiné pro účely článku 73, zajistí členské státy, aby po provedení jednoho nebo více opatření k řešení krize bylo co nejdříve provedeno ocenění nezávislou osobou. [...]“

- 13 Článek 75 téže směrnice, nadepsaný „Záruky pro akcionáře a věřitele“, stanoví:

„Členské státy zajistí, aby každý akcionář nebo věřitel uvedený v článku 73 [...] v případě, že ocenění provedené podle článku 74 určí, že mu vznikla větší ztráta, než by vznikla v případě likvidace v běžném úpadkovém řízení, měl nárok na úhradu rozdílu z mechanismu financování k řešení krizí.“

Rozhodnutí Jednotného výboru pro řešení krizí

- 14 Jednotný výbor pro řešení krizí přijal v rozhodnutí SRB/EES/2017/08 ze dne 7. června 2017 program řešení krize pro Banco Popular, který Komise schválila v rozhodnutí (EU) 2017/1246 (Úř. věst. 2017, L 178, s. 15).

Španělské právo

Občanský zákoník

- 15 Článek 1307 Código Civil (občanský zákoník) stanoví:

„Pokud smluvní strana, která je povinna vrátit věc na základě prohlášení neplatnosti, tak nemůže učinit z důvodu ztráty věci, vrátí z ní získané užitky a hodnotu, kterou měla daná věc v okamžiku ztráty, jakož i úroky počítané od téhož data.“

Zákon 11/2015

- 16 Směrnice 2014/59 byla do španělského práva provedena Ley 11/2015 de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión (zákon 11/2015 o ozdravných postupech a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků) ze dne 18. června 2015 (BOE č. 146 ze dne 19. června 2015, s. 50797).

Rozhodnutí Fondu pro řádnou restrukturalizaci bankovních institucí

- 17 Rozhodnutí Jednotného výboru pro řešení krizí SRB/EES/2017/08 bylo provedeno rozhodnutím Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (Fond pro řádnou restrukturalizaci bankovních institucí) (BOE č. 155 ze dne 30. června 2017, s. 55470), jehož třetí právní základ uvádí:

„Pokud jde o rozsah opatření spočívajícího v odpisu hodnoty, které bylo přijato tímto rozhodnutím v souladu s čl. 39 odst. 2 zákona 11/2015 [...], jde o odpis trvalý, přičemž držitelům [odepsaných akcií] není vyplacena žádná náhrada [...]. Vůči držiteli odepsaných akcií nezůstává žádný závazek, s výjimkou již vzniklých závazků a závazku k náhradě škody, jenž může vzniknout v důsledku napadení zákonnosti výkonu pravomoci k odpisu.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 18 V červnu 2016 koupili J. A. C. a M. C. P. R. akcie v rámci veřejné nabídky úpisu při příležitosti zvýšení kapitálu ohlášeného společností Banco Popular.
- 19 V souladu s rozhodnutím Fondu pro řádnou restrukturalizaci bankovních institucí ze dne 7. června 2017 byla nominální hodnota základního kapitálu Banco Popular snížena na nulu a všechny akcie tvořící tento základní kapitál byly bez jakékoli náhrady plně odepsány.

- 20 Společnost Banco Santander nabyla v návaznosti na toto rozhodnutí veškeré nově vydané akcie Banco Popular a během roku 2018 uskutečnila fúzi sloučením. Tato operace vedla k zániku právní subjektivity Banco Popular a k tomu, že Banco Santander se stala nástupkyní první uvedené společnosti.
- 21 V březnu 2018 podali J. A. C. a M. C. P. R. proti společnosti Banco Popular žalobu, kterou se domáhali prohlášení neplatnosti smlouvy o úpisu akcií, a to buď z důvodu omylu, jelikož tato smlouva byla podepsána na základě informace o účetní a majetkové situaci poskytnuté neúplným a nepřesným způsobem v prospektu zveřejněném na základě směrnice 2003/71, nebo z důvodu úmyslného podvodného jednání, jelikož poskytnutá informace o majetkové situaci byla zfalšována nebo zatajena.
- 22 Juzgado de Primera Instancia n° 2 de A Coruña (soud prvního stupně č. 2 v La Coruña, Španělsko) rozsudkem ze dne 3. června 2019 konstatoval neplatnost smlouvy o úpisu akcií a nařídil, aby byla J. A. C. a M. C. P. R. vrácena odpovídající investice spolu s úroky. Společnost Banco Santander podala proti tomuto rozsudku odvolání k Audiencia Provincial de A Coruña (provinční soud v La Coruña, Španělsko), který je předkládajícím soudem v projednávané věci.
- 23 Tento soud považuje za nezbytné určit, zda pravidla unijního práva v oblasti občanskoprávní odpovědnosti za údaje uvedené v prospektu, jak je vyložil Soudní dvůr v rozsudku ze dne 19. prosince 2013, Hirmann (C-174/12, EU:C:2013:856), mohou mít přednost před zásadami upravujícími řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků zavedenými směrnicí 2014/59, zejména pak před zásadou, podle které akcionáři instituce nebo podniku v režimu řešení krize musí nést vzniklé ztráty jako první.
- 24 Uvedený soud se konkrétně zabývá možností vyhovět žalobě na náhradu škody z důvodu údajů uvedených v prospektu podané podle článku 6 směrnice 2003/71 po ukončení postupu řešení krize úvěrové instituce nebo emitující investiční společnosti, nebo návrhu na prohlášení neplatnosti smlouvy o úpisu akcií nabytých na základě nesprávného prospektu, zejména podle článku 1307 občanského zákoníku, z důvodu vady souhlasu, a to i po ukončení takového postupu. V tomto ohledu upřesňuje, že zpětná účinnost prohlášení neplatnosti stanoveného vnitrostátním právem znamená, že smlouva o úpisu akcií uzavřená J. A. C. a M. C. P. R. nikdy nevyvolala účinky, takže s těmito osobami musí být v konečném důsledku zacházeno jako s věřiteli, a nikoli jako s akcionáři dotyčné bankovní instituce.
- 25 Za těchto podmínek se Audiencia Provincial de A Coruña (provinční soud v La Coruña) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Mají být čl. 34 odst. 1 písm. a), čl. 53 odst. 1 a 3 a čl. 60 odst. 2 [první pododstavec] písm. b) a c) směrnice 2014/59 [...] vykládány v tom smyslu, že v případě, že v rámci postupu řešení krize finanční instituce došlo k odpisu všech akcií, které tvořily základní kapitál, brání tomu, aby osoby, které nabyly akcie při příležitosti zvýšení základního kapitálu s veřejnou nabídkou úpisu několik měsíců před zahájením postupu řešení krize, mohly podat proti emitující instituci nebo proti instituci vzniklé v důsledku pozdější fúze sloučením žalobu na náhradu škody nebo žalobu s rovnocenným účinkem, založenou na vadných informacích uvedených v prospektu emise?

- 2) Brání čl. 34 odst. 1 písm. a), čl. 53 odst. 3 a čl. 60 odst. 2 [první pododstavec] písm. b) směrnice 2014/59 tomu, aby soud v takové situaci, jako je situace popsaná v [první] otázce, uložil emitující instituci nebo subjektu, který se stal jejím univerzálním právním nástupcem, povinnost vrátit protihodnotu upsaných akcií a zaplatit úroky, pokud je smlouva o upsání akcií shledána neplatnou se zpětnou účinností (*ex tunc*), na základě žalob podaných po přijetí rozhodnutí o řešení krize instituce?“

K návrhu na znovuootevření ústní části řízení

- 26 Po přednesení stanoviska generálního advokáta dne 2. prosince 2021 navrhli J. A. C. a M. C. P. R. podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 5. dubna 2022, aby bylo podle článku 83 jednacího řádu Soudního dvora nařízeno znovuootevření ústní části řízení.
- 27 Na podporu svého návrhu J. A. C. a M. C. P. R. vyjadřují svůj nesouhlas se stanoviskem generálního advokáta. Konkrétně tvrdí, že toto stanovisko obsahuje tvrzení, která jsou v rozporu s judikaturou Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) a kritizují navrhovaný výklad směrnice 2014/59.
- 28 Podle článku 83 jednacího řádu může Soudní dvůr kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit otevření či znovuootevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora, anebo má-li být věc rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednán (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 20).
- 29 Znění stanoviska generálního advokáta však nemůže samo o sobě představovat novou skutečnost, jejíž uplatnění by účastníkům řízení umožnilo, aby na stanovisko odpověděli. V tomto ohledu měl Soudní dvůr příležitost zdůraznit, že podle článku 252 SFEU je úkolem generálního advokáta předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora Evropské unie vyžadují jeho účast, aby mu byl nápomocen při plnění jeho poslání, kterým je zajišťovat dodržování práva při výkladu a provádění Smluv. Vzhledem k tomu, že stanovisko stojí mimo diskuzi mezi účastníky řízení, otevírá fázi porady Soudního dvora. Nejedná se tedy o stanovisko určené pro soudce nebo účastníky řízení, které by pocházelo od instituce mimo Soudní dvůr, ale o individuální, odůvodněné a veřejně vyjádřené stanovisko člena samotného orgánu. Za těchto podmínek nemůže být stanovisko generálního advokáta předmětem diskuse mezi účastníky řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 21).
- 30 V projednávaném případě Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta konstatuje, že skutečnosti předložené J. A. C. a M. C. P. R. neodhalují žádnou novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí, které má vydat v projednávané věci, a že toto rozhodnutí nemusí být rozhodováno na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými projednán. Soudní dvůr má k dispozici všechny nezbytné poznatky a věc je dostatečně objasněna k tomu, aby rozhodl. Soudní dvůr tudíž konstatuje, že není důvodné nařídit znovuootevření ústní části řízení.

K předběžným otázkám

- 31 Podstatou obou otázek předkládajícího soudu, kterými je třeba se zabývat společně, je, zda ustanovení čl. 34 odst. 1 písm. a), čl. 53 odst. 1 a 3 ve spojení s čl. 60 odst. 2 prvním pododstavcem písm. b) a c) směrnice 2014/59 musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby po úplném odpisu akcií základního kapitálu úvěrové instituce nebo investičního podniku v režimu řešení krize podaly osoby, které nabyly akcie v rámci veřejné nabídky úpisu učiněné touto institucí nebo podnikem před zahájením tohoto postupu řešení krize, proti uvedené instituci nebo uvedenému podniku anebo proti subjektu, který se stal jejím/jeho právním nástupcem, žalobu na náhradu škody z důvodu informací uvedených v prospektu podle článku 6 směrnice 2003/71, nebo žalobu na prohlášení neplatnosti smlouvy o úpisu těchto akcií podle vnitrostátního práva, která má s ohledem na svůj zpětný účinek za následek vrácení protihodnoty uvedených akcií, spolu s úroky ode dne uzavření této smlouvy.
- 32 Úvodem je třeba připomenout, že čl. 34 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2014/59 stanoví zásadu, podle které těmi, kdo musí přednostně nést ztráty vzniklé uplatněním postupu řešení krize, jsou akcionáři, po nichž následují věřitelé a úvěrová instituce nebo investiční podnik v režimu řešení krize.
- 33 Pokud postup řešení krize zahrnuje rekapitalizaci z vnitřních zdrojů ve smyslu čl. 2 odst. 1 bodu 57 směrnice 2014/59, čl. 53 odst. 1 této směrnice stanoví, že opatření spočívající ve snížení kapitálu nebo konverze nebo zrušení, která jsou povolena touto rekapitalizací z vnitřních zdrojů, jsou pro dotčené akcionáře a věřitele ihned závazná. Jak je uvedeno v čl. 53 odst. 3 této směrnice, pokud orgán příslušný k řešení krize sníží jistinu závazku nebo splatnou neuhrazenou částku ve vztahu k závazku na nulu, považují se veškeré povinnosti nebo pohledávky vzniklé v souvislosti s ním, jež neexistovaly v době řešení krize, pro všechny účely za uhrazené a v žádném následujícím řízení v souvislosti s úvěrovou institucí nebo investičním podnikem v režimu řešení krize nebo jakýmkoli nástupnickým subjektem v jakékoli následné likvidaci nejsou přípustné.
- 34 Článek 60 směrnice 2014/59, který se týká odepisování nebo konverze kapitálových nástrojů, ve svém odst. 2 prvním pododstavci písm. b) stanoví, že vůči držiteli odepsaných kapitálových nástrojů nezůstává na základě rozhodnutí o řešení krize žádný závazek, s výjimkou jakéhokoli již vzniklého závazku a závazku k náhradě škody, jenž může vzniknout v důsledku napadení zákonnosti výkonu pravomoci k odpisu. Stejně tak podle čl. 60 odst. 2 prvního pododstavce písm. c) této směrnice není držitelům příslušných kapitálových nástrojů v zásadě vypláceno žádné odškodnění.
- 35 Tato ustanovení musí být vykládána zejména ve světle bodu 49 odůvodnění směrnice 2014/59, který uvádí, že nástroje k řešení krize by měly být použity pouze na úvěrové instituce a investiční podniky, jež jsou v selhání nebo jejichž selhání je pravděpodobné, a pouze pokud je to nezbytné ke splnění cíle finanční stability v obecném zájmu. Takový postup by se proto měl použít, pokud dotčenou úvěrovou institucí nebo investiční podnik nelze likvidovat v běžném úpadkovém řízení, aniž by byl destabilizován finanční systém. Cílem postupu řešení krize, jak je uvedeno v bodě 45 odůvodnění této směrnice, je omezit morální hazard ve finančním sektoru tím, že přednostně nesou ztráty vzniklé v důsledku likvidace úvěrové instituce nebo investičního podniku akcionáři, aby se zabránilo tomu, že likvidace bude mít nepříznivý dopad na státní prostředky a ovlivní ochranu vkladatelů.

- 36 Soudní dvůr kromě toho zdůraznil, že cíle spočívající v zajištění stability bankovního a finančního systému, jakož i v zabránění systémovému riziku představují cíle obecného zájmu sledované Uníí (rozsudek ze dne 16. července 2020, Adusbef a další, C-686/18, EU:C:2020:567, bod 92, jakož i citovaná judikatura). Ačkoli tedy existuje jasný veřejný zájem na tom, aby byla v celé Unii zajištěna silná a důsledná ochrana investorů, tento zájem nemůže vždy převažovat nad veřejným zájmem spočívajícím v zajištění stability finančního systému (rozsudky ze dne 19. července 2016, Kotnik a další, C-526/14, EU:C:2016:570, bod 91, jakož i ze dne 8. listopadu 2016, Dowling a další, C-41/15, EU:C:2016:836, bod 54).
- 37 Směrnice 2014/59 tedy umožňuje ve výjimečném hospodářském kontextu použít postup, který se může dotknout zejména práv akcionářů a věřitelů úvěrové instituce nebo investičního podniku, aby byla zachována finanční stabilita členských států, a to vytvořením režimu platební neschopnosti odchylovajícího se od obecné úpravy úpadkového řízení, jehož použití je povoleno pouze za výjimečných okolností a musí být odůvodněno převažujícím obecným zájmem. Odchylný charakter tohoto režimu znamená, že použití jiných ustanovení unijního práva může být vyloučeno, pokud tato ustanovení mohou zbavit užitečného účinku postup řešení krize nebo bránit jeho provedení.
- 38 V této souvislosti je v bodě 120 odůvodnění směrnice 2014/59 upřesněno, že odchylky stanovené touto směrnicí ze závazných pravidel ochrany akcionářů a věřitelů institucí spadajících do oblasti působnosti unijních směrnic týkajících se práva společností, které mohou bránit přijetí účinných opatření, použití nástrojů a výkonů pravomocí pro řešení krize příslušnými orgány, musí být nejen přiměřené, ale rovněž jasně a úzce vymezeny, aby byla dotčeným osobám zaručena nejvyšší možná úroveň právní jistoty.
- 39 Cílem směrnice 2003/71, jak vyplývá zejména z bodu 18 jejího odůvodnění, bylo chránit investory, kteří se rozhodnou nabýt cenné papíry od úvěrové instituce nebo investičního podniku. Emise prospektu prodeje cenných papírů v rozsahu, v němž tento prospekt musí poskytovat úplné, spolehlivé a snadno dostupné informace o těchto cenných papírech, umožňuje posílit důvěru veřejnosti v uvedené cenné papíry, a přispět tak k řádnému fungování a rozvoji dotčených trhů tím, že zabráňuje jejich narušování nesrovnalostmi (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. září 2014, Almer Beheer a Daedalus Holding, C-441/12, EU:C:2014:2226, bod 33).
- 40 Tato směrnice tedy věcně spadá pod „směrnice Unie týkající se práva společností“ ve smyslu bodu 120 odůvodnění směrnice 2014/59. Tato směrnice přitom umožňuje odchýlit se od takových ustanovení unijního práva, jako jsou ustanovení směrnice 2003/71, pokud by jejich použití mohlo zbavit provádění postupu řešení krize užitečného účinku nebo mu bránit, i když tato ustanovení nejsou ve směrnici 2014/59 výslovně uvedena jako ustanovení, na která se mohou vztahovat odchylky, které stanoví.
- 41 Pokud jde konkrétně o žalobu na náhradu škody z důvodu informací uvedených v prospektu prodeje cenných papírů podle článku 6 směrnice 2003/71, jak uvedl generální advokát v bodě 53 svého stanoviska, tato žaloba spadá do kategorie závazků nebo pohledávek, které se pro všechny účely považují za uhrazené, pokud neexistovaly ke dni řešení krize, a nemohou být tedy uplatněny vůči úvěrové instituci nebo investičnímu podniku v režimu řešení krize, nebo vůči jejímu/jeho nástupnickému subjektu, jak vyplývá ze samotného znění čl. 53 odst. 3 směrnice 2014/59 a implicitně z čl. 60 odst. 2 prvního pododstavce této směrnice.

- 42 Totéž platí pro žalobu na prohlášení neplatnosti smlouvy o úpisu akcií podanou proti úvěrové instituci nebo investičnímu podniku, který prospekt vydal, nebo proti jejímu/jeho nástupnickému subjektu po provedení postupu řešení krize.
- 43 Jak žaloba na náhradu škody, tak žaloba na prohlášení neplatnosti totiž znamenají, že se od úvěrové instituce nebo investičního podniku v režimu řešení krize, nebo od právního nástupce těchto subjektů požaduje, aby akcionářům nahradily ztráty vzniklé v důsledku toho, že orgán příslušný k řešení krize vykonal pravomoc k odpisu a konverzi závazků této instituce nebo tohoto podniku, nebo aby částky investované při upsání akcií, které byly odepsány z důvodu tohoto postupu řešení krize, vrátil v plné výši. Takové žaloby by zpochybňovaly celé ocenění, na kterém je založeno rozhodnutí o řešení krize, neboť složení kapitálu je součástí objektivních údajů tohoto ocenění. Jak uvedl generální advokát v bodech 82 a 95 stanoviska, byl by tím zmařen samotný postup řešení krize, jakož i cíle sledované směrnicí 2014/59.
- 44 S ohledem na výše uvedené uplatnění čl. 34 odst. 1 písm. a), čl. 53 odst. 1 a 3 a čl. 60 odst. 2 prvního pododstavce písm. b) a c) směrnice 2014/59 vylučuje, aby žaloba na náhradu škody podle článku 6 směrnice 2003/71 nebo žaloba na prohlášení neplatnosti smlouvy o úpisu akcií podle vnitrostátního práva byla podána proti úvěrové instituci nebo investičnímu podniku, který prospekt vydal, nebo proti jejímu/jeho nástupnickému subjektu po přijetí rozhodnutí o řešení krize na základě těchto ustanovení.
- 45 Toto konstatování není zpochybněno rozsudkem ze dne 19. prosince 2013, Hirman (C-174/12, EU:C:2013:856, body 23 a 28), ve kterém Soudní dvůr zejména rozhodl, že ustanovení druhé směrnice Rady 77/91/EHS ze dne 13. prosince 1976 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. [54 druhého pododstavce SFEU] při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. 1977, L 26, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 8) – ustanovení, jejichž cílem je zajistit udržování základního kapitálu akciových společností a rovné zacházení s akcionáři – nemohou bránit vnitrostátnímu opatření provádějícímu směrnicí 2003/71, která stanoví odpovědnost obchodní společnosti emitenta za poskytnutí nepřesných informací, a dále této společnosti ukládá vzhledem k této odpovědnosti odkoupit akcie zpět a zaplatit nabyvateli částku odpovídající ceně, za kterou tyto akcie nabyly.
- 46 Ve věci, v níž byl vydán tento rozsudek, se totiž jednalo o unijní směrnice týkající se práva společností, jejichž použití musí být v co největší míře sladěno, zatímco projednávaná věc se týká použití směrnice 2014/59, která, jak bylo rozhodnuto v bodech 36 a 37 tohoto rozsudku, zavádí režim odchylovající se od obecné úpravy insolvenčního řízení, která je součástí obecné právní úpravy společností, za účelem ochrany veřejného zájmu spočívajícího v zajištění stability finančního systému.
- 47 Mimoto je třeba připomenout, že právo na vlastnictví zakotvené v článku 17 Listiny základních práv ani právo na soudní ochranu zaručené v článku 47 této Listiny nejsou absolutními právy (v tomto smyslu ohledně práva na vlastnictví viz rozsudek ze dne 13. června 2017, Florescu a další, C-258/14, EU:C:2017:448, bod 51 a citovaná judikatura, jakož i, pokud jde o právo na účinnou soudní ochranu, rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, bod 44 a citovaná judikatura).

- 48 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že směrnice 2014/59 rovněž stanoví ochranný mechanismus pro akcionáře a věřitele úvěrové instituce nebo investičního podniku v režimu řešení krize. Podle čl. 73 písm. b) této směrnice, na který odkazuje čl. 34 odst. 1 písm. g) této směrnice, mají akcionáři a věřitelé během tohoto postupu nárok na uspokojení nebo náhradu svých pohledávek, která není nižší než odhadovaná částka, kterou by získali zpět, kdyby byla celá dotčená instituce nebo podnik likvidován v běžném úpadkovém řízení.
- 49 Článek 74 uvedené směrnice vykládaný ve světle bodu 51 odůvodnění této směrnice tak stanoví, že pro účely určení, zda by s akcionáři a věřiteli bylo zacházeno lépe v případě, že by dotčená úvěrová instituce nebo investiční podnik vstoupil do běžného úpadkového řízení, je třeba následně srovnat, jak bylo s akcionáři a věřiteli skutečně zacházeno a jak by s nimi bylo zacházeno v rámci běžného úpadkového řízení. Za tímto účelem musí členské státy zajistit, aby po provedení opatření k řešení krize bylo co nejdříve provedeno ocenění nezávislou osobou. Takové srovnání lze zpochybnit nezávisle na rozhodnutí o řešení krize.
- 50 Článek 75 směrnice 2014/59 upřesňuje, že pokud je v rámci postupu řešení krize zjištěno, že úhrada pohledávek akcionářů a věřitelů nebo náhrada za ně byla nižší než částka, kterou by získali v běžném úpadkovém řízení, mají nárok na úhradu rozdílu. Jak uvedl generální advokát v bodě 105 svého stanoviska, je tak zajištěno pouze zaplacení rozdílu mezi ztrátami vzniklými v rámci režimu řešení krize a ztrátami, které by vznikly při běžné likvidaci.
- 51 S ohledem na výše uvedené je třeba na položené otázky odpovědět tak, že ustanovení čl. 34 odst. 1 písm. a), čl. 53 odst. 1 a 3 ve spojení s čl. 60 odst. 2 prvním pododstavcem písm. b) a c) směrnice 2014/59 musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby po úplném odpisu akcií základního kapitálu úvěrové instituce nebo investičního podniku v režimu řešení krize podaly osoby, které nabyly akcie v rámci veřejné nabídky úpisu učiněné touto institucí nebo podnikem před zahájením tohoto postupu řešení krize, proti uvedené instituci nebo uvedenému podniku anebo proti subjektu, který se stal jejím/jeho právním nástupcem, žalobu na náhradu škody z důvodu informací uvedených v prospektu podle článku 6 směrnice 2003/71, nebo žalobu na prohlášení neplatnosti smlouvy o úpisu těchto akcií, která má s ohledem na svůj zpětný účinek za následek vrácení protihodnoty uvedených akcií, spolu s úroky ode dne uzavření této smlouvy.

K nákladům řízení

- 52 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Ustanovení čl. 34 odst. 1 písm. a), čl. 53 odst. 1 a 3 ve spojení s čl. 60 odst. 2 prvním pododstavcem písm. b) a c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012, musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby po úplném odpisu akcií základního kapitálu úvěrové instituce nebo investičního

podniku v režimu řešení krize podaly osoby, které nabyly akcie v rámci veřejné nabídky úpisu učiněné touto institucí nebo tímto podnikem před zahájením tohoto postupu řešení krize, proti uvedené instituci nebo uvedenému podniku anebo proti subjektu, který se stal jejím/jeho právním nástupcem, žalobu na náhradu škody z důvodu informací uvedených v prospektu podle článku 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování, a o změně směrnice 2001/34/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/11/ES ze dne 11. března 2008, nebo žalobu na prohlášení neplatnosti smlouvy o úpisu těchto akcií, která má s ohledem na svůj zpětný účinek za následek vrácení protihodnoty uvedených akcií, spolu s úroky ode dne uzavření této smlouvy.

Podpisy.